

Г.В. Табачук, І.В. Віщун

НАДАННЯ ДОМЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ПОСТРАЖДАЛИМ ПРИ УРАЖЕННІ ЕЛЕКТРИЧНИМ СТРУМОМ ТА БЛИСКАВКОЮ

Анотація

У статті висвітлено актуальність підготовки та механізм надання домедичними допомоги постраждалим при ураженні електричним струмом та блискавкою не медичними працівниками.

Ключові слова: ураження, електричний струм, алгоритм, електротравма, блискавка, домедична допомога, безпека, громадяни, нещасні випадки.

Abstract

The article shows the relevance of training and the mechanism of giving home medical assistance to those injured by an electric blast and glare by non-medical practitioners.

Key words: shock, electrical strum, algorithm, electrical injury, bliskavka, do-medical help, safety, hulks, unfortunate fluctuations.

Кожна людина має право на охорону здоров'я. Держава і суспільство відповідальні перед громадянами України за рівень здоров'я і збереження генофонду, забезпечують пріоритетність охорони здоров'я в діяльності держави, поліпшення умов праці, навчання, побуту і відпочинку населення, розв'язання екологічних проблем а саме головне вдосконалення медичної допомоги і запровадження здорового способу життя.

Територія України має велику кількість промислових небезпечних об'єктів, що загрожує виникненню надзвичайних ситуацій техногенного характеру з великими медико-соціальними наслідками. Це обумовлює певну кількість постраждалих, які потребують надання домедичної допомоги у зоні надзвичайної ситуації в тому числі при ураженні електричним струмом та блискавкою.

Постійне збільшення кількості джерел електроенергії, пов'язане з розвитком науково-технічного прогресу, безумовно, підвищує рівень комфортності життя, але в той же час обумовлює стабільність частоти виникнення електротравм і електроопіків. Тому, знання та вміння рятувальників дотримуватися єдиного порядку та принципів надання домедичної допомоги постраждалим, при ураженні електричним струмом та блискавкою, стає порукою збереження життя кожного громадянина.

Електрична енергія — вірний помічник на виробництві і в побуті. Але вона може принести велику шкоду здоров'ю людині, якщо при користуванні нею не дотримуватися особистої обережності і не виконувати звичайних Правил безпеки.

Найчастіше нещасні випадки відбуваються при:

- незнанні або недотриманні правил техніки безпеки при користуванні електроприладами
- несправні побутові прилади в побуті, електрообладнання на підприємствах
- обірвані дроти високовольтних ліній.

Кожна людина повинна знати алгоритм надання першої допомоги при ударі струмом. Всі дії повинні здійснюватися дуже швидко, без затримок, зайвих розмов і міркувань. Своєчасне надання допомоги дозволяє зберегти життя і зменшити тяжкість електротравми. Для цього необхідно:

- якнайшвидше припинити контакт потерпілого з провідником струму;
- оцінити стан дихальної та серцево-судинної систем і в свідомості людина;
- провести первинну реанімація постраждалого (при відсутності пульсу та дихання).

Штучне дихання та зовнішній масаж серця необхідно робити до відновлення самостійного дихання та діяльності серця в потерпілого або до його передачі медичному персоналу.

Послідовність дій при наданні домедичної допомоги постраждалим при ураженні електричним струмом та блискавкою не медичними працівниками:

- 1) переконатися у відсутності небезпеки;

2) якщо постраждалий перебуває під дією електричного струму, при можливості припинити його дію: вимкнути джерело струму, відкинути електричний провід за допомогою сухої дерев'яної палиці чи іншого електронепровідного засобу;

3) провести огляд постраждалого, визначити наявність свідомості, дихання;

4) викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги;

5) якщо у постраждалого відсутнє дихання, розпочати проведення серцеволегеневої реанімації; 6) якщо постраждалий без свідомості, але дихання збережене, надати постраждалому стабільного положення;

7) накласти на місце опіку чисті, стерильні пов'язки;

8) забезпечити постійний нагляд за постраждалим до приїзду бригади екстреної (швидкої) медичної допомоги;

9) при погіршенні стану постраждалого до приїзду бригади екстреної (швидкої) медичної допомоги повторно зателефонувати диспетчеру екстреної медичної допомоги.

Для особистої безпеки громадяни повинні знати правила роботи з електроприладами:

- мінімізувати час перебування в небезпечній зоні поблизу дії приладів;

- наближатися до джерелами струму слід тільки на відстань, що дорівнює довжині ізолювальної частини захисних засобів;

- при роботі з пристроями напругою від 330 кВ обов'язково використання спецодягу;

- в умовах дощу і грози всі роботи повинні бути призупинені.

Найчастіше нещасні випадки відбуваються при:

- незнанні або недотриманні правил техніки безпеки при користуванні електроприладами;

- несправні побутові прилади в побуті, електрообладнання на підприємствах;

- обірвані дроти високовольтних ліній.

Таким чином, знання алгоритму надання першої допомоги при ударі струмом і своєчасне надання допомоги дозволяє зберегти життя і зменшити тяжкість електротравми. Тому, кожний громадянин повинен орієнтуватися в основних видах травм, ушкоджень, вміти надавати першу допомогу та знати і застосовувати методи профілактики, а також способи безпечної поведінки в ситуаціях, пов'язаних із загрозою життя.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Наказ Міністерства охорони здоров'я України 09.03.2022. №441. «Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при ураженні електричним струмом та блискавкою».
2. Електробезпека: Підручник / С. В. Панченко, О. І. Акімов, М. М. Бабаєв та ін. – Харків: УкрДУЗТ, 2018.
3. Правила пожежної безпеки в Україні . – Харків : Форт, 2004.
4. Правила безпечної експлуатації військових електроустановок [Текст] : затв. наказом МО України від 13.05.2003 № 133. – К., 2003.
5. Актуальні проблеми психогігієни та психопрофілактики у військових частинах та підрозділах: Метод. посібник. – Одеса: ВКФ «Друк», 1998.

Табачук Григорій Васильович – викладач кафедри військової підготовки Вінницького національного технічного університету, e-mail: gtabachukv@gmail.com

Віщун Ігор Вячеславович – викладач кафедри військової підготовки Вінницького національного технічного університету, e-mail: vishchunior@gmail.com

Hryhoriy Tabachuk – lecturer at the military training department of the Vinnytsia National Technical University, e-mail: gtabachukv@gmail.com

Ihor Vishchun – Lecturer of the Department of Military Training, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: vishchunior@gmail.com